

NEKE STRATEGIJE ZA POVEĆANJE MOTIVACIJE U NASTAVI ENGLESKOG JEZIKA

Lidija Kraljević*
Građevinski fakultet, Osijek

U članku se raspravlja o motivaciji kao o jednom od ključnih čimbenika za razvoj uspješne jezične kompetencije stranog jezika. U nastavku su navedene neke strategije za povećanje motivacije, koje se mogu jednostavno i praktično primijeniti na svim stupnjevima učenja stranog jezika. Na kraju članka je upitnik za dijagnostičiranje početne i završne motivacije, te stavova o učenju engleskog kao stranog jezika.

Ključne riječi: motivacija, strategija, upitnik

Brojna su istraživanja i pokusi na području psihologije, psiholingvistike i općenito ljudskog ponašanja potvrdili važnost motivacije u učenju bilo koje vrste, pa tako i učenju stranog jezika. Za razliku od nekih drugih čimbenika koji utječu na razvoj jezične kompetencije (npr. inteligencija i nadarenost), a na koje nastavnik nikako ne može utjecati, čimbenik motivacije je u njegovoj domeni, što znači da je za njega dobrim dijelom i odgovoran.

Naime, opće je poznata činjenica da nastavnik primjenom različitih metodičkih strategija i postupaka može znatno utjecati na čuvanje ili povećanje motivacije za učenjem, a time, u konačnici, izravno pridonijeti uspjehu u učenju. Čini se, međutim, da izazov pitanja „Kako uspješno motivirati učenika?“ suočava svakog nastavnika s jednom od najzahtjevnijih zadaća koje se pred njega postavljaju u svakodnevnom nastavnom procesu (Gardner i Lambert, 1978).

Zato Finocchiaro i Bonomo (1973) tvrde da nastavnik ne može biti samo lingvist i pedagog, nego je nužno da bude i psiholog i sociolog. U tom je smislu logično da nastavnik neće u

kvalitetnom nastavnom procesu samo podučavati i prenositi informacije, nego će također i primjenjivati razne metode i oblike rada, te ih prilagođavati učenicima i njihovim individualnim i zajedničkim specifičnostima. Pri tome će jedan od središnjih zadataka biti uvijek čuvati ili stvoriti visoku razinu motivacije za učenjem stranog jezika.

Iskusan i motiviran nastavnik u stalnom je traganju za načinima i sredstvima uspješnog motiviranja svojih učenika. On može pridonijeti da učenje, ali i podučavanje, postanu uspješno i radosno iskustvo. Tako stvorena pozitivna stajališta i motivacija mogu biti od presudne važnosti ne samo za razvoj kvalitetne jezične kompetencije, nego i za stvaranje pozitivnog mišljenja i tolerancije prema narodu čiji se jezik uči, te pridonijeti prihvaćanju njegovih kulturoloških i drugih specifičnosti.

Finocchiaro i Bonomo (1973:18) navode neke važne činjenice koje trebamo uzeti u obzir želimo li poboljšati proces učenja:

- 1) učenje je povezano s potrebama, iskustvom i željama osobe koja uči

- 2) učenik mora biti siguran da je znanje koje stječe vrijedno, praktično i upotrebljivo u njegovu životu
- 3) potrebno je puno ponavljanja da se razvija navika
- 4) lakše se uči ako se napreduje malim koracima, od poznatog prema nepoznatom, od jednostavnog prema složenom
- 5) učenje je lakše i brže ako se uspostave asocijacije između zvukova i koncepcija i kulturoloških i socijalnih situacija
- 6) uspješnost i osjećaj postignuća snažna su motivacijska snaga.

Želimo li da proces učenja stranog jezika bude ne samo kvalitetan i uspješan, nego također i radostan, ugodan i motivirajući, tada ćemo možda u praksi htjeti koristiti neke od strategija koje nam Finocchiaro i Bonomo (1973) predlažu:

- 1) planirajte sat s puno različitosti
- 2) uključite što više učenika u rad (komunikacijske igre, pjesme, uloge ...)
- 3) ne ispravljajte svaku pogrešku
- 4) ne očekujte i ne inzistirajte na „savršenstvu“
- 5) dopustite učenicima da budu kreativni, da sami donose materijale na kojima žele raditi
- 6) pohvalite ih
- 7) dopustite im da ponekad u govornoj (ili čak i pismenoj vježbi) upotrijebe riječ iz materinskog jezika
- 8) prilagodite nastavu i nastavni sadržaj novonastaloj ili izvanrednoj situaciji (studenti će, npr., možda željeti raspravljati o terorizmu u svijetu i o trenutačnim političkim prilikama)
- 9) ohrabrite učenike da napreduju individualnim tempom.

Možda će se mnogi nastavnici u praksi htjeti oprobati i u sljedećim izazovnim strategijama:

- 1) slušanje glazbe na nastavi
- 2) pisanje poezije
- 3) gledanje filma
- 4) organiziranje kviza
- 5) pisanje za časopis
- 6) nastavni sat u prirodi
- 7) uporaba interneta i kompjutorskih edukativnih igrica
- 8) dopisivanje na engleskom jeziku s učenicima druge države
- 9) organiziranje rasprave ili parlamenta

Zanimljive mogućnosti svakako pruža i uporaba upitnika u nastavi stranog jezika. Upitnik nije samo snažno motivacijsko sredstvo za učenike, nego je također dragocjen dijagnostički alat u rukama nastavnika. Ako ne znamo što i zašto to naši učenici žele, pitajmo ih! Oni će na taj način dobiti osjećaj važnosti i odgovornosti za kreiranje nastave, a nastavnici će razbiti predodžbe o tome da li i koliko planirani nastavni sadržaji susreću njihove želje i potrebe. Tada će, u sklopu mogućih izmjena plana i programa, biti moguće provesti potrebne ispravke i tako podučavanje učiniti smislenijim, a učenje ugodnim i motivirajućim iskustvom. Prilog 1 predlaže primjer sastavljanja upitnika kao sredstva motivacije u nastavi engleskog jezika.

Svaka od navedenih aktivnosti (i naravno mnoge druge) mogu se lako uključiti u nastavni sat i prilagoditi specifičnostima unutar kojih trenutno radimo. Iskusan će nastavnik lako prepoznati te specifičnosti i, uzimajući ih u obzir, prepoznat će one aktivnosti koje najbolje motiviraju njegove učenike i pridonose provedbi planiranog obrazovnog cilja. Moderni nastavnik mora biti aktualan, uvijek originalan i nepredvidiv, te nadasve prilagodljiv. Jedino će se na taj način moći približiti idealu potpunog nastavnika, uloži koja obuhvaća lingvistu, pedagoga, psihologa i sociologa.

**UPITNIK ZA ANALIZU MOTIVACIJE I STAVOVA STUDENATA GRAĐEVINSKOG
FAKULTETA O UČENJU ENGLESKOJ JEZIKU**

1. ENGLESKI učim _____ godina
2. Procjenjujem da je moje znanje engleskog jezika:
  - a) odlično
  - b) vrlo dobro
  - c) dobro
  - d) slabo
  - e) vrlo slabo
3. Ocjenom 1 – 5 procijenite koliko dobro ste ovladali sljedećim vještinama:
  - a) govor _____
  - b) pisanje _____
  - c) gramatika _____
  - d) prevođenje _____
  - e) opći vokabular _____
  - f) stručni vokabular _____
4. Mislim da će mi engleski biti:
  - a) neophodan ...
  - b) samo ponekad potreban... u budućoj struci
  - c) nevažan...
5. Mislim da je
  - a) logično što je engleski obvezatan predmet na fakultetu
  - b) engleski potrebno ponuditi samo u sklopu fakultativnog programa
  - c) nepotrebno studirati engleski na studiju građevinarstva.
6. Dva sata tjedno engleskog jezika:
  - a) dovoljno je
  - b) nije dovoljno
7. Na fakultetu ću:
  - a) usavršiti svoje znanje engleskog jezika
  - b) stagnirati sa znanjem engleskog jezika
  - c) izgubiti dio znanja stečenog u prethodnom školovanju.
8. Volio/Voljela bih na nastavi:

(Zaokružite onoliko odgovora koliko je potrebno!)

  - a) vježbati izgovor i konverzaciju
  - b) raditi gramatičke vježbe
  - c) vježbati prevođenje
  - d) raditi na proširenju vokabulara struke
  - e) vježbati pisanje i sastavljanje
9. Najvažnije mi je ovladati:

(Rangirajte od 1 do 5,
1= najmanje važno
5 = najvažnije)

  - a) govorom _____
  - b) pisanjem _____
  - c) gramatikom _____
  - d) prevođenjem _____
  - e) razumijevanjem _____
10. Moj prijedog za uspješniju nastavu engleskog jezika jest: _____

11. Ne bih nipošto volio/voljela _____ na nastavi engleskog jezika.
12. Želim učiti engleski jezik
- radi opće kulture
  - radi lakšeg snalaženja u radu s kompjutorom i internetom
  - radi potreba budućeg zanimanja
  - jer je obvezan predmet
13. S obzirom na gore navedeno...
- vrlo sam motiviran/a za učenje engleskog jezika
  - nisam uopće zainteresiran/a za učenje engleskog jezika.

REFERENCIJE

- Finocchiaro, M., Bonomo, M. (1973). *The Foreign Language Learner: A Guide for Teachers*. Regents Publishing Company, Inc.
- Gardner, R. C., Lambert, W. E. (1978). *Attitudes and Motivation in Second-Language Learning*. Rowley, Massachusetts: Newbury House Publishers

SOME STRATEGIES FOR INCREASING MOTIVATION IN EFL TEACHING

Summary

The article deals with motivation as one of the key factors for developing successful language competence. In addition, some strategies are mentioned, those that can easily and practically be applied on every level of foreign language teaching. At the end of the article there is a questionnaire for diagnosing the initial and final motivation and attitudes towards learning English as a foreign language.

Key words: motivation, strategy, questionnaire